

GÖKHAN KARAKAŞ - İstanbul

'Komşu'nun Mavi Vatan rahatsızlığı

Türk Deniz Kuvvetleri'nin düzenlediği Mavi Vatan tatbikatının, deniz memelilerinin ölümüne neden olduğunu iddia eden Yunan basını, kıyılarındaki 14 yunusun ölümünden Türkiye'yi sorumlu tuttu.

2002 yılında SAT komandolarının bir kaşalot balinasını hayalet ağlardan kurtardığını, TCG Sakarya'ya yunusların eşlik ettiğini söyleyen askeri uzmanlar ise, deniz memelileri konusunda çok dikkatli davranıldığını söyleyerek iddiaları reddetti. Ege Denizi ve Doğu Akdeniz'de 1998 yılında 50 gemi ile yapılan Deniz Kurdu-98'den 21 yıl sonra gerçekleştirilen Mavi Vatan tatbikatına tüm kuvvetlerin ve 103 savaş gemisinin katılımı dünyanın dikkatini çekmişti.

103 gemi katıldı

27 Şubat-8 Mart arasında Karadeniz, Ege ve Akdeniz'deki 462 bin kilometrelik alanda gerçekleşen Mavi Vatan 2019 tatbikatı, uluslararası askeri çevreleri tarafından dikkatle izlenirken Yunanistan'ın rahatsızlığı sürüyor. Tatbikatı ulusal egemenliklerine tehdit olarak değerlendiren Yunan basını, aradan geçen 40 günün ardından uluslararası kamuoyunun dikkatini yunus ve balina ölümleriyle çekmeye çalışıyor. 103 geminin radar, sonar gibi akustik hareketlerinin deniz memelilerinin yaşamlarını tehdit ettiğini öne süren Yunanistan Deniz Koruma Enstitüsü, Samos kıyılarında 15 yunusun öldüğünü iddia etti.

Enstitü Başkanı Anastasia Miliou, "Türk tatbikatlarının yunusları öldürdüğünü söyleyemeyiz ancak ölü sayısında olağandışı bir artış olduğu gerçeği, ki Ege kıyıları geniş olduğundan biz bu ölümlerin sadece bir bölümünü gördük, 100'den fazla askeri geminin kullanıldığı tatbikatla örtüşüyor. Bu çok endişe verici ve bu iki olayın birbirinden bağımsız olduğunu söyleyemeyiz" dedi.

Askeri uzmanlar ise eğitimlerde bile denizdeki canlılarının akustik ortamdaki zarar görmelerini engellemek için dikkatli davranıldığını belirterek iddiaları reddetti. Emekli deniz albay Tamer Günebakan, 2002 yılında Ege denizinde hayalet ağlara yakalanan kaşalot

balinasını SAT komandolarının kurtardığını vurgulayarak, tüm Donanma askerlerinin deniz memelilerinin yoğun bulunduğu sahalarda ve üreme dönemlerinde aktif sonar kullanımından kaçınmak üzere eğitildiğini söyledi.

Günebakan, deniz memelilerinin yaşam alanlarını etkileyecek riskleri en aza indirmek için aktif sonar yerine gemilerin iki tarafına gözcüler yerleştirilerek 24 saat görev yaptığını ifade etti.

Yunuslar denizaltıya eşlik etti

İstanbul Boğazı'nı geçen TCG Sakarya denizaltısının önünde giden yunusları hatırlatan uzmanlar, Yunanistan'ı asıl rahatsız edenin Türk ateş gücü ve yerli mühendislik ürünü gemilerin dünyanın dikkatini çekecek bir tatbikata imza atması olduğunu vurguladı. Milli Savunma Bakanlığı da iddiaları reddederek Türk savaş gemilerine eşlik eden yunusların görüntülerini paylaştı.

'Suçlamalar mesnetsiz'

Emekli deniz albay Tamer Günebakan, "28 yıl sualtıcı olarak görev yaptım. Özellikle sonar etki mesafelerinin insan ve sualtı canlılarına etkilerinin denendiği faaliyetlerde bulundum. Sualtı tahrip uygulamaları çok düşük miktarda kullanılan patlayıcı maddelerle doğal yaşamı etkilemeyecek şekilde gerçekleştirilir. Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın bugüne kadar sualtı canlılarına zarar verdiğine dair bir bilgiye bile rastlamadım. Yapılan suçlamalar mesnetsiz ve uluslararası kamuoyunda algı yaratmak üzerine yaratılmış haberlerdir. Yunanistan'ın çabasını tatbikatın başarısını gölgelemek ve hareket sahasını kısıtlamaya çalışmak amacıyla komik ve gerçeği yansıtmayan bir girişim olarak görüyorum" dedi.